

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2012-2-87
Karar Sayısı : 12-38/1107-362
Karar Tarihi : 18.07.2012

(Önaraştırma)

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Prof. Dr. Metin TOPRAK, Doç. Dr. Mustafa ATEŞ, İsmail Hakkı KARAKELLE, Doç. Dr. Cevdet İlhan GÜNAY, Reşit GÜRPINAR

B. RAPORTÖR : Erdem AYGÜN, Nimet KAVAK

C. BAŞVURUDA

BULUNAN : Adem YILDIZ
Karasoku Mah. Süer Sok. No:17 Nevşehir

D. HAKKINDA İNCELEME

YAPILAN :

- Özel Nevşehir Sistem Dershanesi Tic. Ltd. Şti (Özel Final Dergisi Dershanesi)
Yeni Mah. Damat İbrahim Paşa Bulvarı, Türk Telekom Karşısı, No: 13 Nevşehir
- Özel Birlik Eğitim Öğretim İnşaat Taah. Nak. ve Tic. Ltd. Şti.
(Özel Çözüm Dershanesi)
Karasoku Mah. Süer Sok. No:18/2 Nevşehir
- Önem Özel Nevşehir Eğitim Merkezleri Ltd. Şti. (İdeal Dergisi Dershanesi)
Camii Cedit Mah. Gazhane Cad. Özeltin İş Merkezi No:21, Kat: 2-3-4-Çatı Nevşehir
- Özel Analitik Bilgi Eğitim Turizm İnşaat San. ve Tic. Ltd. Şti (Pi-Analitik Dershanesi)
Yeni Mah. Damat İbrahim Paşa Cad. No:23 Nevşehir

(1) **E. DOSYA KONUSU:** Nevşehir ilinde faaliyet gösteren dershanelerin kendi aralarında kurdukları birlik aracılığıyla sundukları hizmete ilişkin fiyat ve diğer satış koşullarını birlikte belirledikleri iddiası.

(2) **F. DOSYA EVRELERİ:** Rekabet Kurumu kayıtlarına 06.04.2012 tarih ve 3058 sayı ile intikal eden başvuru üzerine hazırlanan 17.05.2012 tarih ve 2012-2-87/İİ sayılı İlk İnceleme Raporu Rekabet Kurulu'nun 23.05.2012 tarihli toplantısında görüşülerek söz konusu iddia ile ilgili olarak önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir. Bunun üzerine hazırlanan 12.07.2012 tarih ve 2012-2-87/ÖA sayılı Önaraştırma Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.

G. İDDİALARIN ÖZETİ: Başvuruda özetle;

- (3) Nevşehir ilinde faaliyet gösteren Çözüm Dershanesi, İdeal Dershanesi, Final Dershanesi, Pi-analitik Dershanesi'nin kendi aralarında "dershaneler birliği" adı altında bir havuz oluşturdukları,
- (4) Bu dershanelerin her sene kendilerinin belirlediği bir tarihte Seviye Tespit Sınavı adı altında ortaklaşa belirledikleri bir yerde indirim sınavı yaptıkları,
- (5) Söz konusu sınavdan dereceye giren öğrencilerin ücretsiz ya da indirimli alındığı, diğer öğrencilerin ise Birlik tarafından oluşturulan fiyat birlikteliğinden ötürü veliye hiçbir pazarlık imkânı tanınmadan kaydedildiği,
- (6) Bahsi geçen dershanelerin Nevşehir'de dershaneler birliği kurarak fiyat birlikteliği adı altında kendi lehlerine haksız rekabet ortamının doğmasını sağladığı, serbest piyasa ekonomisini engellediği, kendileriyle rekabet edecek diğer dershaneleri iflas ettirdiği, yeni dershanelerin kurulmasını engellediği, dolayısıyla haksız kazanç sağladığı ifade edilmiştir.

12-38/1107-362

- (7) **H. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda, başvuru konusuna ilişkin olarak 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığı, ancak birlik bünyesinde yapılan toplantılarda fiyat, indirim ve ücrete ilişkin diğer koşullara ilişkin olarak alınan kararların 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında ihlal teşkil edebilecek nitelikte olması nedeniyle bu uygulamaların sona erdirilmesini teminen 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca ilgili teşebbüslere görüş bildirilmesi ifade edilmiştir.

I.İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

- (8) Yapılan yerinde incelemeler sırasında yukarıda adı geçen özel dershanelerden üçünde 21.12.2011 tarihli toplantıda belirlenen fiyat listesi bulunmuştur.
- (9) Öte yandan söz konusu teşebbüslerin fiyat tespiti noktasında bir arada hareket edip etmediklerini ortaya koymak üzere, 2012-2013 eğitim öğretim yılı için kayıt yaptıran öğrencilerin fiyat verileri elde edilmiştir.
- (10) Dershaneler tarafından öğrencilerden 2012-2013 eğitim öğretim yılına yönelik olarak fiilen tahsil edilecek fiyatlar her bir dersane için, hizmet sunulan sınıflar bazında değerlendirmeye alınmıştır. İncelenen tablolardan, fiilen uygulanan fiyatların birlik tarafından belirlenen fiyatlardan farklılık gösterdiği ve hatta dershanelerin kendi fiyat listelerinden de farklı olduğu görülmektedir.
- (11) Bahse konu dört dersane arasında bir fiyat birlikteliği amacıyla bir anlaşma yapılmış olmasına karşın, dershanelerden alınan fiyat örnekleri değerlendirildiğinde, fiiliyatta fiyat birlikteliğinden söz etmek mümkün görünmemiştir. Anlaşma tarafı teşebbüslerin beyanları da uygulamada anlaşılan fiyatlara genelde uyulmadığı yönündedir. Nitekim, dosya kapsamındaki hizmetin üniversiteye ve fen liselerine hazırlık gibi önemli amaçlara yönelik olması ve dershaneden dershaneye değişen, yayın, ek ders, etüt hizmetleri ve servis hizmeti gibi unsurları içermesi sebebiyle fiyatların farklılaşması ve hedeflenen fiyat birlikteliğinin başarısız olmasının beklenilir olduğu kanısına varılmıştır.

(12) (TİCARİ SIR)

- (13) Söz konusu iddialar kapsamında, taban fiyat uygulaması kararına uymayanlar ile ilgili ciddi bir yaptırım öngörülmediği, bu uygulamanın dershaneler bakımından zorlayıcı bir yaptırım olarak değerlendirilmeyeceği ve uygulamanın başarıya ulaşmadığı hususları vurgulanmalıdır.
- (14) Bu çerçevede, Kurul'un dershaneler ile ilgili geçmiş kararları da dikkate alınarak¹, söz konusu dershaneler hakkında bir soruşturma açılmasına gerek bulunmadığı; ancak birlik çatısı altında alınan kararlara istinaden taban fiyat uygulaması olarak değerlendirilebilecek türden uygulamaların, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi hükmü kapsamında ihlal teşkil edebilecek nitelikte eylemler olması nedeniyle, bu tür uygulamalara son verilmesini temin etmek üzere Kanun'un 9.maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca Nevşehir Dershaneler Birliği çatısı altında faaliyet gösteren Özel Final Dergisi Dershanesi, Özel Çözüm Dergisi Dershanesi, İdeal Dergisi Dershanesi ve Pi-Analitik Dershanesi'ne görüş bildirilmesinin yerinde olacağı kanaatine ulaşılmıştır.

¹ Rekabet Kurulu'nun; 17.05.2011 tarih ve 11-31/616-190 sayılı; 10.06.2010 tarih ve 10-42/728-235 sayılı; 09.05.2007 tarih ve 07-39/420-166 sayılı kararları.

12-38/1107-362

- (15) Bununla birlikte, dershanecilik hizmetleri pazarında yaygın bir uygulama olan ve basit bir inceleme ile diğer illerde de var olduğu anlaşılan fiyatların ve indirim oranlarının birlikte belirlenmeye çalışılması konusunda daha genel bir çözüm getirme gerekliliği de bulunmaktadır.
- (16) Yukarıda yer verilen örnekler ve tespitler ışığında fiyatlar ve indirim oranlarında birlikte hareket etmeye çalışmanın dershanecilik sektörünün genel bir sorunu olduğu değerlendirilmektedir. Anılan sektörde yüzlerce teşebbüsün faaliyet gösterdiği göz önünde bulundurulursa, konunun olası bir soruşturma ile etkin ve hızlı bir şekilde çözülemeyeceği aşıkardır. Dolayısıyla 4054 sayılı Kanun'un, gelecekte karşılaşılabilecek olası zararların en aza indirilmesini temin edebilecek ve sektörün tamamına etki edebilecek düzenlemelerinin kullanılması mevcut önaraştırma bakımından daha etkin olacaktır.

J.SONUÇ

- (17) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre,
- 1- Nevşehir ilinde faaliyet gösteren Özel Nevşehir Sistem Derşhanesi Tic. Ltd. Şti (Özel Final Dergisi Derşhanesi), Özel Birlik Eğitim Öğretim İnşaat Taah. Nak. ve Tic. Ltd. Şti. (Özel Çözüm Derşhanesi), Önem Özel Nevşehir Eğitim Merkezleri Ltd. Şti. (İdeal Dergisi Derşhanesi) ve Özel Analitik Bilgi Eğitim Turizm İnşaat San. ve Tic. Ltd. Şti. (Pi-Analitik Derşhanesi) ve Nevşehir Derşhaneler Birliğı hakkında 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 41. maddesi uyarınca bu aşamada soruşturma açılmasına gerek olmadığına,
- 2- Bununla birlikte ücret ve fiyatlar, indirim oranları gibi ticari şartların ortak kararlar alınarak tespit edilmesinin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında olması nedeniyle, bu tür uygulamalardan kaçınılması gerektiğinin, aksi takdirde anılan Kanun çerçevesinde haklarında işlem başlatılacağıının, Kanun'un 9. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca ilgili teşebbüslere ve teşebbüs birliğine bildirilmesi için Başkanlığın görevlendirilmesine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.